

Handläggare
Leila Massih
Telefon: 08-50809306

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd
2022-03-16

Förslag till strategi för ett mer jämställt och jämlikt nyttjande av stadens spontanidrottsytor

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat idrottsnämndens förslag till strategi för ett mer jämställt och jämlikt nyttjande av stadens spontanidrottsytor. Föreslagen strategi är ett av flera verktyg för att nå det övergripande målet i Stockholms stads idrottspolitiska program, det vill säga att få fler invånare i Stockholm fysiskt aktiva. De mer specifika målen är att öka mångfalden av ytor för olika idrotter/motionsformer, öka jämställdheten i nyttjandet av ytorna samt öka jämlikheten utifrån ålder i nyttjandet av ytorna.

Förvaltningen välkomnar föreslagen strategi och ser att strategins mål och inriktningar kan utgöra ett stöd för stadsdelsnämndernas arbete med spontanidrottsytor på parkmark. Strategin kan vägleda i arbetet med att prioritera vilka typer av ytor som nämnden bör investera i samt ge tips på hur dessa ytor kan utformas för att gynna ett jämställt och jämlikt nyttjande.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat idrottsnämndens förslag till strategi för ett mer jämställt och jämlikt nyttjande av stadens spontanidrottsytor. Kommunstyrelsen önskar svar på remissen senast den 20 mars 2023.

Ärendet

Föreslagen strategi är ett av flera verktyg för att nå det övergripande målet i Stockholms stads idrottspolitiska program, det vill säga att få fler invånare i Stockholm fysiskt aktiva. De mer specifika målen är att öka mångfalden av ytor för olika idrotter/motionsformer, öka jämställdheten i nyttjandet av ytorna samt öka jämlikheten utifrån ålder i nyttjandet av ytorna. I stadens idrottspolitiska program identifieras att prioriterade målgrupper är ungdomar 13–20 år (särskilt flickor), flickor 10–20 år med utländsk bakgrund, personer med funktionsnedsättning från 7 år samt barn och ungdomar 10–20 år med låg socioekonomisk bakgrund. I föreslagen strategi för spontanidrott ligger särskilt fokus på flickor 13–20 år.

I förslaget till strategi beskrivs inledningsvis nuläget gällande spontanidrott i Stockholm där anläggningsutbud och nyttjande av spontanidrottsytorna presenteras. Där framkommer att flickor är underrepresenterade på stadens spontanidrottsytor och att spontanidrottandet på dessa ytor är mindre jämställt än idrottandet generellt. Vidare beskrivs vilka spontanidrottsanläggningar ungdomar önskar att staden ska satsa på. Därefter identifieras tre övergripande strategier som ska genomsyra stadens arbete med spontanidrottsytor och spontanidrott; *jämställdhet, jämlikhet och barnperspektivet*. De övergripande strategierna utgår i stor utsträckning från stadens olika program för mänskliga rättigheter.

Vidare redogörs för de inriktningar och arbets sätt som staden ska arbeta efter för att uppnå ett mer jämställt och jämlikt nyttjande av spontanidrottsytorna. Fyra inriktningsområden presenteras; *utveckling av anläggningar* med vägledande exempel på hur staden kan arbeta med utformning, innovation och trygghetsfrågor, *verksamhet* där vikten av platsaktivering, organiserad verksamhet och samverkan beskrivs, *information och kommunikation* som betonar mötets betydelse och vikten av att arbeta med normer samt *uppföljning* som tar upp både generell löpande uppföljning och utvärdering av specifika anläggningar. Avslutningsvis presenteras förslag till ansvarsfördelning mellan nämnder.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden i samråd med fritidsenheten.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att stadsdelsnämnden har en viktig del i stadens arbete med att främja stockholmarnas hälsa, dels genom att parker och grönområden är självklara platser för motion och rekreation och dels genom förvaltningens arbete med att motivera våra invånare till en aktiv och meningsfull fritid.

Förvaltningen välkomnar föreslagen strategi för ett jämställt och jämlikt nyttjande av stadens spontanidrottsytor och ser att strategins mål och inriktningar kan utgöra ett stöd för stadsdelsnämndernas arbete med spontanidrottsytor på parkmark. Strategin kan vägleda i arbetet med att prioritera vilka typer av ytor som nämnden bör investera i och ge tips på hur dessa ytor kan utformas för att gynna ett jämställt och jämlikt nyttjande.

Förvaltningen vill understryka att parker och grönområden har stor betydelse för möjligheten till rörelse inte bara på de platser där det finns anlagda spontanidrottsytor. Enligt förvaltningen skulle detta behöva förtydligas ytterligare i strategin. Motion och rörelse utövas överallt i parkerna och förvaltningen anser att det finns ett behov av flexibla och oprogrammerade ytor som kan användas av många olika målgrupper, till en mängd olika aktiviteter. Förvaltningen vill också understryka att parker och grönområden har många andra viktiga funktioner och inte bara kan ses som platser för idrott och motion. Parkerna och grönområden är viktiga för avkoppling och återhämtning samt utgör betydelsefulla gröna ytor, vilket också är väsentliga aspekter för människors hälsa och livet i staden.

Vidare ser förvaltningen att strategins definition av en spontanidrottyta (i rutan på sidan 7) är något missvisande och skulle behöva justeras. Spontanidrottsytor definieras som ”en planlagd utomhusyta avsedd för motion/rörelse som är öppen för allmänheten, inte behöver bokas och kan nyttjas kostnadsfritt”. Detta stämmer inte för förvaltningens del eftersom våra spontanidrottsytor ligger på mark som är planlagd som parkmark och inte är planlagd för idrott.

I strategin anges att den primära målgruppen för strategin är barn och unga i åldrarna 7–20 år samt personer med funktionsnedsättning. Vidare anges att prioriterade målgrupper är ungdomar 13–20 år (särskilt flickor), flickor 10–20 år med utländsk bakgrund, personer med funktionsnedsättning från 7 år samt barn och ungdomar 10–20 år med låg socioekonomisk bakgrund. Förvaltningen håller med om dessa prioriteringar och ser att detta redan är fokusgrupper i förvaltningens arbete, men anser att det

också bör nämnas att Stockholm har en växande åldrande befolkning som behöver tas i beaktande.

Enligt strategin behövs organiserade aktiviteter och vuxennärvaro på spontanidrottsytorna för att få flickor att vilja, kunna och våga ta plats på dessa platser. Förvaltningen är positiv till strategins inriktning om att staden i större utsträckning ska arbeta med att platsaktivera spontanidrottsytorna, men vill understryka vikten av att tillstånd för denna typ av aktiviteter endast ska ges till verksamheter som fokuserar på strategins prioriterade grupper och som erbjuder kostnadsfria och öppna aktiviteter utan att det krävs medlemskap i en förening. Förvaltningen ser annars risk för att privata aktörer annekterar spontanidrottsytorna, motar bort allmänheten och gör att spontanidrottsytorna inofficiellt bokas upp. Detta är ett fenomen som redan finns och förvaltningen tar med jämna mellanrum emot klagomål på att till exempel personliga tränare använder spontanidrottsytorna för träning med sina betalande kunder.

I arbetet med platsaktivering ser förvaltningen att det krävs samverkan mellan stadens nämnder och bolag, mellan staden och civilsamhället, men även internt inom förvaltningarna. Förvaltningen ser en utmaning i finansiering av platsaktivering, till exempel kan parkinvesteringsmedel endast finansiera aktiviteter i samband med invigningar eller liknande och kan inte finansiera långsiktig verksamhet. Platsaktivering bör kunna genomföras av idrottsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen samt inom stadsdelsförvaltningarnas verksamheter för barn och unga, funktionsnedsatta och äldre. Inom förvaltningens fritidsenhet har platsaktivering genomförts då de testat att erbjuda ”prova på aktiviteter” i parkerna. Förvaltningar välkomnar och efterfrågar stöd från idrottsförvaltningen som har kännedom om lämpliga idrottsföreningar att samarbeta med samt eventuellt har egna coacher som kan leda aktiviteter.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norrmalms stadsdelsförvaltning

Karin Ekrin
Karin Ekrin
Avdelningschef
Norrmalms stadsdelsförvaltning

Bilaga

Förslag till strategi för ett jämställt och jämlikt nyttjande av stadens spontanidrottsytor

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, stadsdelsdirektör	2023-03-03
Karin Ekrim, avdelningschef	2023-03-03